

**Mesura de govern per al desenvolupament
del Pla de Barris contra les desigualtats al
Raval Sud i Gòtic Sud**

**Consell Plenari
Districte de Ciutat Vella
16 de Març de 2017**

Índex

» 0. Preàmbul	2
» 1. Justificació	4
Per què es proposa Pla de Barris al Raval Sud i Gòtic Sud	4
» 2. Àmbits d'intervenció	9
» 3. Objectius.....	10
Objectius específics	12
» 4. Projectes motor	14
4.1. VIURE AL BARRI: dret a l'habitatge digne i assequible	14
4.2. PORT(a) VEÏNAL: guanyem espai públic veïnal	15
4.3. CAN SEIXANTA I EL BORSÍ: equipaments de base veïnal.....	16
» 5. Propostes i accions.....	17
» 6. Pressupost.....	23
» 7. Implicació ciutadana	23
» 8. Organització i gestió	25
» 9. Avaluació i seguiment	27

» 0. Preàmbul

L'augment sostingut de les desigualtats socials i territorials a la ciutat de Barcelona és un fet constatable als darrers anys, aguditzat arrel de l'impacte de la crisi econòmica. Fins i tot en el moment actual, amb una incipient recuperació macroeconòmica, veiem com els indicadors socials i de renda segueixen mostrant una creixent disparitat entre territoris i grups socials.

L'empobriment de les classes mitjanes i l'eixamplament de la diferència entre rendes altes i baixes és notable: mentre el percentatge de rendes altes i molt altes ha disminuït del 20% al 16% des del 2007, el pes de les rendes baixes i molt baixes ha passat del 22% al 37%¹, sense oblidar que a Barcelona tenim prop de 100.000 persones a l'atur, la meitat de les quals fa més d'un any que no treballen. Mentre el poder adquisitiu de moltes famílies s'ha reduït, el cost dels subministraments bàsics augmenta (un 33% entre 2008 i 2015), amb el resultat que un 10% de les llars no poden fer front regularment al pagament de l'aigua, el gas o l'electricitat. Al mateix temps, l'emergència habitacional es consolida i ha desembocat en una nova bombolla dels preus del lloguer. Ja al 2011, més de la meitat de la població que vivia de lloguer (63,9%) i en règim de propietat en pagament (55,5%) afirmava arribar amb dificultat o moltes dificultats a finals de mes². Des de llavors, el preu del lloguer mitjà a Barcelona ha crescut un 7,8% entre 2013 i 2015, i un 6,8% el darrer període 2014-2015³. Barcelona és ja la gran ciutat espanyola amb el preu de lloguer mitjà més alt i on s'ha produït un major increment de preu major en els darrers dos anys, amb un cost del lloguer que suposa un 39% de la renda de les llars⁴.

Tot plegat ve de la mà de l'augment de les situacions de pobresa i exclusió social, la destrucció d'ocupació, l'empitjorament progressiu de les condicions laborals i l'impacte de l'atur de llarga durada sobre les llars, així com de significatives retallades als serveis públics i en concret al sistema de protecció social; contribuint a aquest procés de dualització social i de deteriorament de les condicions de vida de bona part dels barcelonins i barcelonines.

Les desigualtats socials es solen traslladar a nivell territorial degut a la segregació urbana. Així, quan examinem la renda, la salut, les oportunitats econòmiques, el benestar, etc., trobem grans diferències entre els 73 barris de la ciutat. Sens dubte la més punyent és la diferència

¹ Renda Familiar Disponible per càpita, Gabinet Tècnic de Programació, Ajuntament de Barcelona, 21 de desembre de 2014. Dades relatives al període 2007-2014.

² Segons l'Enquesta de Condicions de Vida i Hàbits de la Població de Catalunya (ECVHP) per a 2011, recollit al Pla pel Dret a l'Habitatge de Barcelona 2016-2025.

³ Dades de la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana a partir de les fiances de lloguer dipositades a l'INCASOL, recollides al Pla pel Dret a l'Habitatge de Barcelona 2016-2025.

⁴ Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona, estudi Preu de lloguer d'habitatges a Barcelona.

d'11 anys d'esperança de vida entre els habitants dels dos barris extrems, Torre Baró i Pedralbes, però també en altres qüestions com ara la qualitat de l'entorn urbà i de l'habitatge o les relacions socials les desigualtats són notòries. Alhora, ens trobem amb que determinades zones de Barcelona pateixen d'un dèficit històric d'inversions que incideix negativament en la qualitat de vida del seu veïnat.

Davant d'aquesta situació, l'actual govern municipal ha posat en marxa el projecte de **Pla de barris contra les desigualtats**⁵, que es constitueix com una de les grans prioritats del present mandat, i mitjançant el qual 15 dels barris més desfavorits de Barcelona⁶ rebran una inversió de 150 milions d'euros en els propers anys per abordar de forma decidida les causes estructurals que incideixen en l'empitjorament de les condicions de vida de les zones i els grups més vulnerables de la ciutat. En total s'intervindrà de forma integral en una superfície de 16,5 km², on hi viuen un total de de 220.500 barcelonins i barcelonines, per abordar els efectes negatius que es deriven de la concentració dels nivells de renda més baixos en aquells barris que pateixen dèficits urbanístics més acusats i on la qualitat de l'habitatge és menor.

El Pla de Barris és un instrument de millora de les condicions de vida als barris de la nostra ciutat que té, com a principal objectiu, reduir les desigualtats socials i territorials, tot impulsant l'accés a la renda, als serveis, a la qualitat urbana i al benestar per a tots els ciutadans.

Amb aquesta voluntat es posaran en marxa plans d'intervenció als diferents barris que desplegaran actuacions vinculades a l'educació, els drets socials, l'activitat econòmica, l'habitatge, l'espai públic i els equipaments, creant alhora les condicions per a la millora de l'activitat econòmica. Cadascun dels plans tindrà 3 projectes motor amb iniciatives concretes definides a través d'un innovador treball que ha comptat amb la participació activa i constant del territori. Amb tot plegat es vol aconseguir territoris més resilents construïts de la mà de les seves veïnes i veïns i d'una intervenció municipal més integral i transversal i amb una major coordinació entre totes les àrees de govern.

La present mesura de govern presenta el full de ruta del pla corresponent al Districte de Ciutat Vella: el **Pla de Barris del Raval Sud i Gòtic Sud**, format per un primer paquet de línies estratègiques sobre les que actuar, i de propostes que caldrà anar concretant i millorant en el procés de desenvolupament del Pla, comptant amb la implicació de veïnat i agents del territori.

⁵ Mesura de govern per a la implementació del programa de Pla de Barris contra la desigualtat presentada al maig del 2016.

⁶ La selecció dels barris ha tingut en compte la renda mitjana; els indicadors socioeconòmics, educatius i socio-sanitaris; la presència de col·lectius amb necessitats especials; l'existència de dèficits urbanístics; l'estat del parc d'habitatges; l'existència d'actuacions complementàries; i l'articulació del teixit associatiu i de les propostes veïnals.

» 1. Justificació

Per què es proposa Pla de Barris al Raval Sud i Gòtic Sud

Ciutat Vella suposa per a la ciutat un repte permanent. Centre històric, monumental, representatiu i ciutadà, focus d'atracció de ciutadans de tot Barcelona, Catalunya i la resta del món, la seva gestió requereix d'una mirada diferenciada i complexa.

A nivell quotidià, la convivència de la vida diària dels seus residents amb l'enorme quantitat de visitants que rep i del gran nombre d'activitats a l'espai públic que acull (uns 1.000 actes l'any 2015) és cada cop més complicada. La pressió cap a convertir-se en un territori aparador, buit de vida, especialitzat de cara al turisme i que perd la seva identitat social, comercial, econòmica i fins i tot vital és sens dubte un risc molt present.

En aquest sentit, Ciutat Vella ha estat sotmesa a grans transformacions urbanístiques durant les últimes dècades, per a millorar de la disciplina urbanística, la qualitat de vida i de l'espai públic i per a dotar als barris dels equipaments necessaris. No obstant això, aquestes transformacions han tingut moltes vegades un efecte imprevist, que es coneix com gentrificació. És a dir, la substitució de població amb menys recursos, que s'ha vist obligada a abandonar els barris per la pujada del preu de l'habitatge i de les necessitats bàsiques, per una població amb més recursos. Malauradament, el que està vivint el Districte de Ciutat Vella en els últims anys és una fase més avançada de la gentrificació que porta a que part de la població es substitueix per població flotant i visitants.

El gran atractiu del districte provoca així mateix una escalada dels seus preus d'habitatge i de locals comercials que no fa més que intensificar aquesta tendència: l'increment del preu de lloguer, per exemple, que s'ha produït de manera generalitzada a tots els districtes, ha estat d'un 9,2% a Ciutat Vella en el període 2013-2015⁷. Tant l'especulació immobiliària com la substitució d'habitatges d'ús veïnal per ús turístic (legal o il·legal) estan provocant la substitució dels residents habituals del districte per altres amb major poder adquisitiu o per visitants que hi viuen amb caràcter temporal, amb el consegüent afebliment de les xarxes veïnals i de relació comunitària i els seus efectes negatius sobre la qualitat de vida dels que resten. En aquest sentit, als darrers 10 anys Ciutat Vella ha perdut un 11,4% de la seva població.

La centralitat i dinamisme de Ciutat Vella tampoc pot amagar, però, que històricament ha estat un dels districtes de rendes baixes de la ciutat. Encara al 2014 la renda mitjana només arriba a un 80% de mitjana, amb alguns barris com el Raval on la diferència és major (66%). De fet l'any 2015 els Serveis Socials de l'Ajuntament van atendre a 8.503 persones a Ciutat Vella, el que representa un 8,5% de la població total, mentre que a Barcelona el percentatge es queda al 3,9% del total de residents.

⁷ Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona, estudi Preu de lloguer d'habitatges a Barcelona.

També és un districte amb un parc d'habitatge molt antic, lògicament, però també molt deteriorat per manca d'una renovació adequada degut entre altres coses a la debilitat històrica de les polítiques d'habitatge i a la situació de vulnerabilitat de molts dels seus residents (Ciutat Vella és el tercer districte més afectat per la problemàtica dels desnonaments, per exemple⁸). El 80% dels edificis de Ciutat Vella són de construcció anterior al 1940, i el 2011 un 30% estaven en un estat de conservació dolent o deficient –quan la mitjana de la ciutat no arriba al 10%. Només un 10% dels habitatges es situen a edificis accessibles (en front del 30% del conjunt de la ciutat) i únicament un 37% dels habitatges en edificis amb ascensor (73% a Barcelona).

Per tot plegat, tant per les seves característiques sociodemogràfiques com per la seva centralitat, Ciutat Vella ha estat objecte de projectes d'intervenció integral i rehabilitació urbana en diverses ocasions. Les zones de Santa Caterina i de Sant Pere (2004-2008), la Barceloneta (2008-2012) i Raval Sud (2010-2018), per exemple, van comptar amb plans de barri en el marc d'anteriors convocatòries de la Llei de Barris (Llei de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial) cofinançades per la Generalitat i l'Ajuntament.

El barri Gòtic, per tant, és el barri que ha quedat fora d'aquesta trajectòria d'intervenció integral, alhora que queda pendent la major part de la inversió prevista en el pla de barris de Raval Sud resta encara pendent d'executar en el moment actual (el pla inicialment estava previst pel període 2010-2014, però el context de crisi econòmica global va dificultar l'acompliment dels compromisos financers de la Generalitat endarrerint l'execució dels 36 projectes acordats de millora social i urbanística, que es van prorrogar fins al 2018 i s'han anat executant molt parcialment⁹).

En conseqüència, l'actuació del Pla de Barris contra la desigualtat a Ciutat Vella es centrarà en els barris Gòtic i Raval, i en particular en la seva meitat sud.

Si el barri del Raval ocupa una extensió de 109,84 ha, la seva vessant sud abasta 62,57, delimitades per l'àrea compresa entre el carrer del Carme i la seva continuïtat com a carrer Sant Antoni Abat, la Ronda de Sant Pau, l'Avinguda del Paral·lel, el Passeig de Josep Carner i La Rambla. El Barri Gòtic té una extensió total de 84,19 ha, de les quals 30,57 corresponen a l'àmbit sud del barri, conformada pel carrer Jaume I, el carrer Ferran, La Rambla, el Passeig Colom i la Via Laietana. A l'àrea del Raval Sud hi viuen 29.594 i al Gòtic Sud 9.099 persones¹⁰.

⁸ Dades de 2015.

⁹ La Llei de Barris del Raval Sud incloïa un total de 36 projectes, dels quals se n'han realitzat un terç a dia d'avui. En són exemples la remodelació de la plaça del Padró, la dotació a entitats de la xarxa inalàmbrica oberta, les obres de millora d'accessibilitat a diferents espais com el casal de barri o el centre cívic, la instal·lació de la xarxa de recollida pneumàtica i troncal i la urbanització de carrers, així com diversos projectes de dinamització social i econòmica.

¹⁰ Padró de 2015.

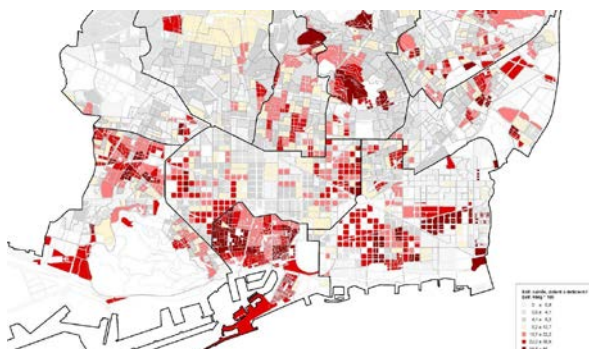
Plànol de l'àrea del Pla de barris Raval Sud i Gòtic Sud



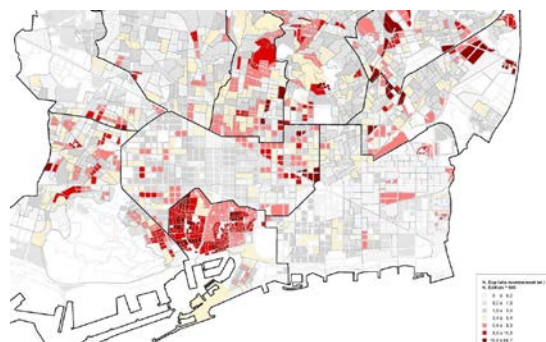
Si bé la unitat habitual d'anàlisi pels diferents programes de l'Administració ha estat sempre la unitat barri, districte o ciutat, i per contra la selecció parcial d'un barri és poc habitual, l'elecció d'aquesta àrea sud, però, respon a raons sòlides.

a) Per una banda la diferència entre les zones nord i sud d'ambdós barris és notòria, pel que l'atenció específica a la part sud ens permet cobrir les zones específiques on trobem els pitjors indicadors respecte les condicions de vida, de salut i l'estat de l'habitatge, així com un major dèficit d'equipaments. En general els indicadors de salut són pitjors que els del conjunt de la ciutat, ja siguin els índexs de consum de drogues, la mala salut percebuda o el risc de mala salut mental, entre d'altres. Altres aspectes importants són l'alt índex d'atur, d'atur de llarga durada, i d'atur juvenil –en el marc d'un nivell de fracàs escolar significatiu–, un pes important de les persones amb un baix nivell d'instrucció. En concret, el Raval Sud té un nivell alt de vulnerabilitat social i residencial i compta amb una densitat de població de 988 habitants per hectàrea residencial, molt per sobre de la mitjana de la ciutat (619). L'esperança de vida en néixer és inferior a la mitjana de Barcelona: 5 anys en el cas dels homes i 3,6 anys en les dones. És destacable també la diversitat d'origen i cultural dels seus residents: més del 50% de la població és nascuda a l'estranger principalment a Pakistan i Bangladesh al Raval Sud i a Itàlia, França i Pakistan al Gòtic Sud.

Estat ruïnós, dolent o deficient dels edificis d'habitatges¹¹ (Cens 2011)



Expedients de conservació d'interiors



b) Per altra banda, dona resposta a la voluntat de fomentar la comunicació entre ambdós barris, contribuint així a cosir les dues vessants de la Rambla, que sovint es viuen com una frontera.

c) Finalment, cal destacar que ambdues zones comparteixen també un model econòmic amb una forta presència de locals d'oci que genera una gestió de l'oci nocturn, el soroll i la neteja problemàtica.

En el cas del Raval, el focus a la zona sud també permet integrar en un marc més ampli el Pla de barris de Raval sud prèviament existent -que es preveia que finalitzés el 2018- i encara en desplegament. Així, el programa anterior s'integrarà al projecte de Pla de Barris engegat aquest mandat i en el funcionament ordinari del districte per garantir que aquelles accions que es considerin vàlides per la lluita contra les desigualtats puguin implementar-se.

En quant al barri Gòtic, el seu caràcter monumental i central fa que tingui una gran concentració d'equipaments de ciutat però en canvi no tants serveis de nivell de barri. A nivell social destaca el baix nombre d'infants i joves de 0 a 14 anys (8,3% de la població) en relació al 12,6% de mitjana de la ciutat i la problemàtica de l'alt índex d'aïllament en la gent gran del barri agreujat per les condicions d'habitabilitat dels domicilis, així com l'afebliment notori de les xarxes de suport familiar i veïnal. En quant al medi urbà, destaca també que l'espai públic al barri és escàs i es troba sobresaturat: manquen espais verds, de joc per infants, i punts d'esbarjo, esport i de trobada veïnal degut a la pròpia trama urbana, la massificació turística a l'espai públic i el mal ús de bicicletes i altres vehicles de mobilitat personal.

En el quadre adjunt es resumeix en dades aquells indicadors que destaquen, per sobre o sota de la mitjana de ciutat, i que han de ser una alerta per tal que totes les accions a dur a terme en aquest Pla de Barris tinguin com objectiu la seva millora.

¹¹ Font: Estudi i detecció a la ciutat de Barcelona d'àmbits de vulnerabilitat residencial, dirigit per Dra. Pilar García Almirall per encàrrec de Foment de Ciutat, febrer 2017. Versió provisional en procés de validació.

Pla de Barris del Raval Sud i el Gòtic Sud

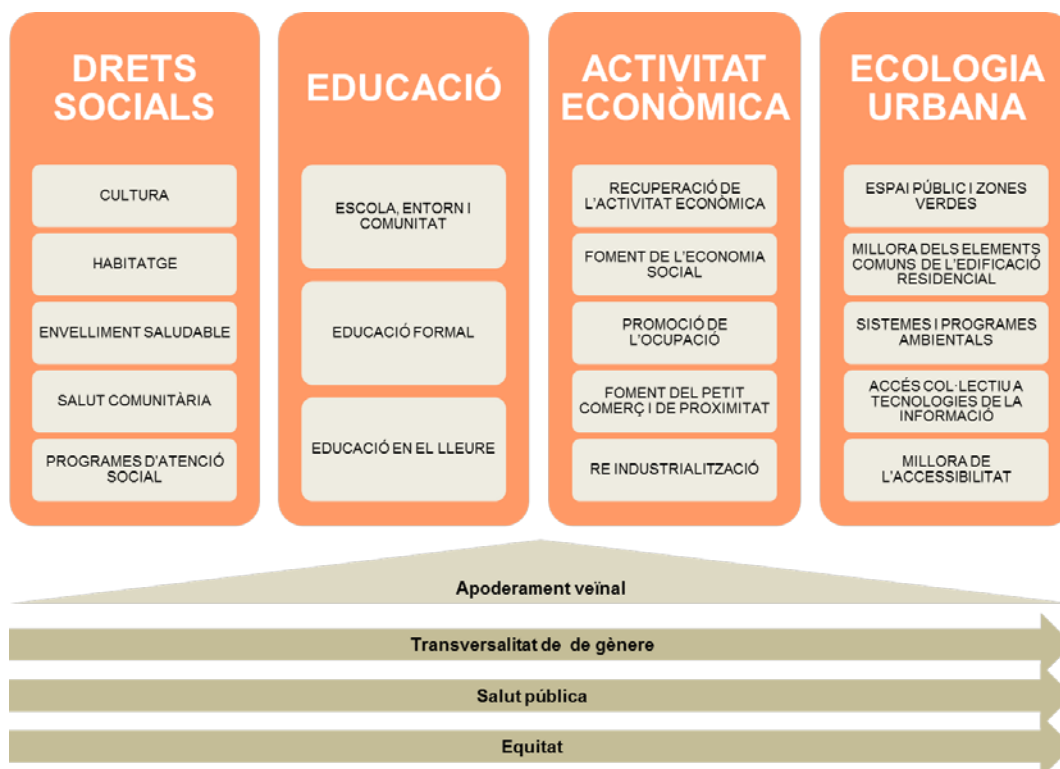
Indicadors socioeconòmics 2015

	Raval Sud	Gòtic Sud	Barri del Raval	Barri Gòtic	Districte Ciutat Vella	Barcelona	
Població (2015)	29.594	9.099	47.617	15.269	100.227	1.609.550	
Superfície (ha)	62,57	30,57	109,8	84,2	436,8	10.216,7	
Densitat neta (hab/ha residencial) (2015)	988,4	584,4	949,0	454,0	775,0	619,0	
Població per sexe (2015)	Dones	12.660	4.142	21.487	7.311	47.497	846.992
	Homes	16.934	4.957	26.130	7.958	52.730	762.558
Població per edat (%) (2015)	0-14	13,4%	8,3%	12,7%	8,4%	10,8%	12,6%
	15-64	75,0%	77,4%	75,1%	76,8%	74,9%	65,8%
	65 i més	11,7%	14,4%	12,3%	14,8%	14,4%	21,6%
Població per lloc de naixement (%) (2015)	Barcelona	-	-	27,4%	30,9%	31,8%	52,0%
	Resta Catalunya	-	-	4,4%	6,3%	5,0%	7,5%
	Resta Espanya	-	-	11,4%	14,2%	13,1%	18,2%
	Estranger	-	-	56,8%	48,6%	50,1%	22,3%
Població per nacionalitat (%) (gener 2016)	Epanyols	49,0%	53,9%	51,5%	56,7%	56,8%	83,4%
	Estrangers	51,0%	46,1%	48,5%	43,2%	43,2%	16,6%
Principals nacionalitats estrangeres (gener 2016)	-	-	Pakistan, Filipines, Bangladesh	Itàlia, Pakistan, França	Pakistan, Itàlia, Filipines	Itàlia, Pakistan, Xina	
	% Titulats superiors i CFGS (2015)	-	-	21,9%	37,8%	28,3%	29,4%
	Taxa natalitat / 1000 hab (2014)	-	-	9,0	6,2	7,7	8,4
	Població de 65 anys o més que viu sola (%) (2015)	-	-	32,7%	29,6%	32,4%	25,5%
Índex de sobreenvelliment (2015)	-	-	54,3	54,8	55,7	53,3	
Turismes (persones físiques) / 1000 hab (2015)	-	-	134,0	416,0	208,0	354,0	
Motos (persones físiques) / 1000 hab (2015)	-	-	94,0	321,0	152,0	170,0	
Nombre d'aturats registrats (desembre 2015)	-	-	3.901	1.049	7.820	89.398	
Índex RFD per habitant (2015)	-	-	75,8	108,5	85,5	100,0	

En definitiva, amb el Pla de barris de Raval sud i Gòtic sud s'impulsaran projectes que ajudin a frenar la pèrdua de població, detectant les eines estructurals que tenim a l'abast per revertir el procés. Alhora es generarà dinamisme local, amb els establiments comercials, fomentant el comerç de proximitat i promovent la diversificació econòmica; millorant les oportunitats educatives i els vincles entre famílies i centres educatius, i s'abordarà la millora de l'espai públic i dels seus usos, garantint-ne un ús més equilibrat per part de tots els col·lectius.

» 2. Àmbits d'intervenció

La Mesura de govern per a la implementació del programa de Pla de Barris contra la desigualtat presentada al maig del 2016 (*punt 2, pàg. 4*) justifica extensament el per què cal intervenir de forma transversal així com quins són els àmbits estratègics on cal incidir i quins són els principis que els han de regir, que de forma resumida queden exposats a continuació:



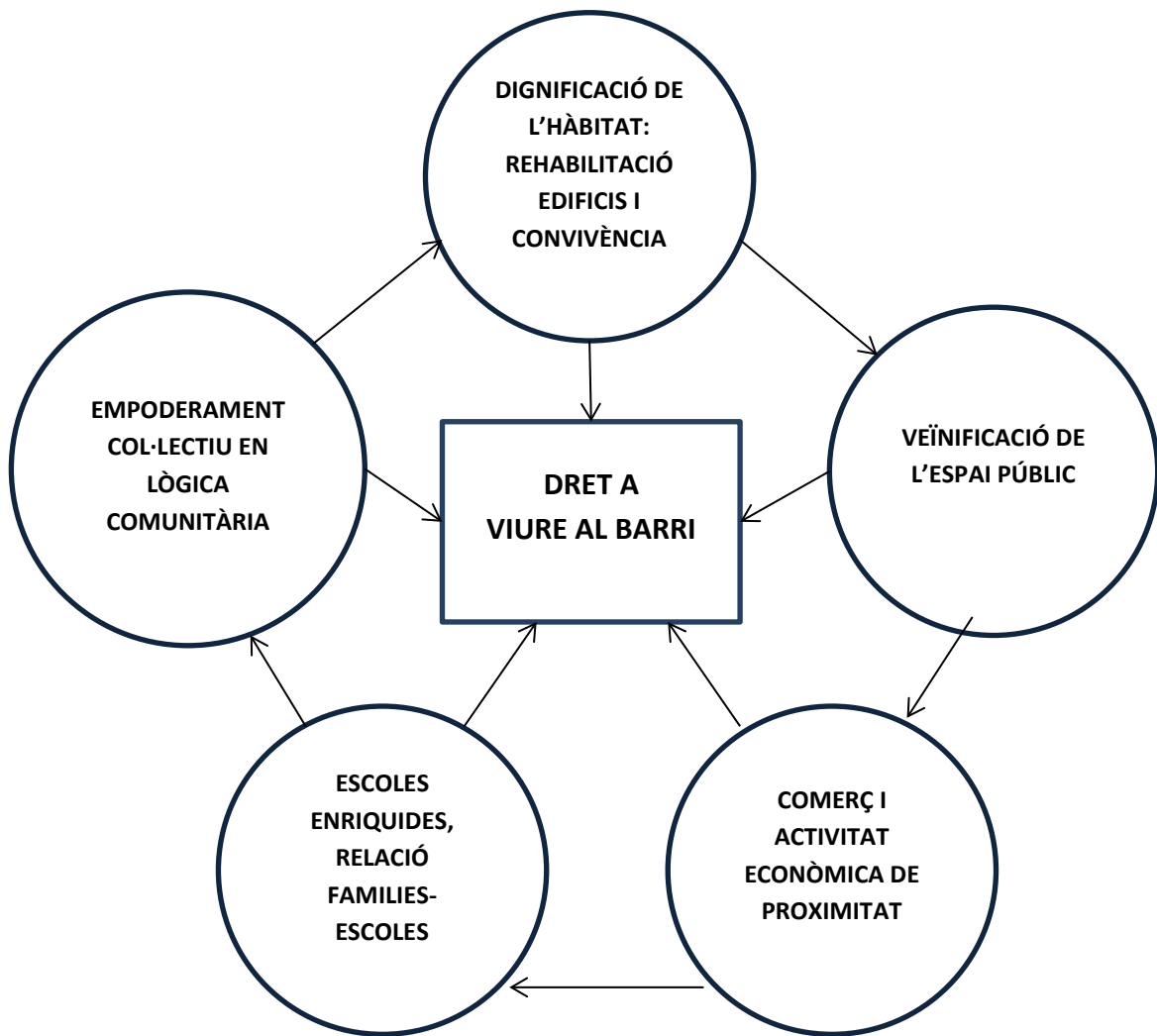
El Pla de barris del Raval sud i Gòtic Sud pretén omplir de contingut i accions cada un d'aquests àmbits, tenint en compte les característiques pròpies del seu territori i les seves especificitats.

» 3. Objectius

En la mesura de govern per a la implementació del programa de Pla de Barris contra la desigualtat presentada al maig del 2016 es defineix quin és el marc conceptual, els seus principals trets i quins són els objectius principals. A continuació es defineixen aquests objectius, comuns a tots els barris que tenen Pla de Barris:

- **Recuperar i impulsar l'activitat econòmica** consolidant i reforçant l'activitat econòmica local i de proximitat, activant les iniciatives d'economia social i solidària i impulsant projectes específics per fomentar la ocupació.
- **Fer front als desequilibris d'ús de l'espai urbà**, potenciant els usos veïnals i comunitaris de l'espai públic i evitant-ne els usos excloents, per fer front entre altres problemàtiques, al desequilibri actual on predominen activitats vinculades al turisme.
- **Establir accions d'atenció i millora de les condicions de vida de la població** que resideix als barri, amb especial atenció a aquells que més ho necessiten (gent gran, infants, joves en situació d'atur,...) i als seus habitatges.
- **Implementar mesures que donin protagonisme als veïns i veïnes** a l'hora d'establir objectius i actuacions de millora.
- **Innovar i modificar les formes de treball de l'administració pública**, generant espais de col·laboració i transversalitat per projectes, canviant la forma d'interacció amb la ciutadania, fomentant la coproducció de polítiques públiques amb el veïnat i entitats.

Esquema resum d'àmbits i objectius del Pla de barris Raval sud i Gòtic sud



Objectius específics

DRETS SOCIALS

1. Afavorir el dret a l'habitatge digne i a viure al propi barri en condicions assequibles

Millorar la qualitat habitacional dels veïns i veïnes fomentant la rehabilitació amb criteris socials i clàusules “anti-gentrificació” per evitar que la millora a l'espai domèstic suposi una expulsió indirecta del veïnat. Donar suport a programes d'estudi de noves possibilitats per l'augment d'habitatge assequible, de detecció compartida amb el veïnat de casos de males pràctiques i infrahabitatges, i de lluita contra la pobresa energètica en el marc de l'Estratègia contra la feminització de la pobresa i la precarietat, entre d'altres

2. Augmentar la cohesió social enfortint la xarxa comunitària

Lluitar contra els efectes negatius de la marxa de veïns del barri enfortint i potenciant la xarxa de suport i coneixement veïnal des de l'espai comunitari i domèstic. Donar suport i enfortir aquestes xarxes per a augmentar la qualitat de vida dels veïns i veïnes. Aprofitar l'oportunitat de potenciar nous equipaments de caire comunitari i de proximitat que reforcin aquestes xarxes de relació -existents o noves.

3. Promoure la salut comunitària amb una mirada de gènere i intercultural

Reduir aquells indicadors de desigualtat que reverteixen en la salut dels veïns i veïnes donant suport i ampliant els programes establerts pels diferents processos de salut comunitària dels barris. En particular, el Raval sud i el gòtic sud presenten indicadors elevats en qüestions com el consum d'estupefaents, la salut mental, problemes derivats de la manca d'activitat física o l'aïllament i la violència de gènere.

EDUCACIÓ

4. Promoure l'educació reglada i en el lleure i la cultura

Tenint una clara visió inclusiva, intercultural i amb perspectiva de gènere, donar suport al programa d'“Escoles enriquides” a on es potencia el centre educatiu com a espai de possibilitat per a moltes activitats formadores i d'acompanyament familiar fora de les hores reglades. Ampliar l'oferta d'activitat en el lleure de caps de setmana.

5. Crear espais i dinàmiques de relació famílies-escoles

Fomentar la permeabilitat de coneixements domèstics i curriculars amb atenció especial a les comunitats de diversos contextos culturals per preservar i posar en valor la riquesa cultural dels barris. Fomentar el coneixement i reconeixement de la diversitat cultural en les seves diferents expressions dins l'àmbit educatiu (educació formal i no formal). Promoure la diversitat lingüística fomentant l'aprenentatge de les llengües minoritzades.

ACTIVACIÓ ECONÒMICA

6. Afavorir l'aixecament de persianes i l'activitat econòmica de proximitat

Potenciar mecanismes i accions que vetllin per la pluralitat de l'activitat econòmica i comercial en planta baixa necessària per al desenvolupament de la vida quotidiana, aprofitant el potencial dinamitzador que pot tenir aquesta activitat en planta baixa per la dinamització de zones especialment deprimides.

7. Fomentar l'ocupabilitat en els col·lectius més vulnerables

Fomentar l'orientació i assessorament laboral així com projectes formatius que vetllin per millorar l'ocupabilitat de col·lectius en situació de major vulnerabilitat en termes sociolaborals com son els joves, les persones en situació d'atur de llarga duració o persones de col·lectius d'origen divers, especialment dones immigrades reagrupades. Facilitar l'accés a la formació de persones de contextos culturals diversos per augmentar la seva l'ocupabilitat. Promoure mesures de cures per permetin la conciliació, la flexibilització d'horaris o l'eliminació de traves burocràtiques per tal de garantir l'accés a les formacions, etc.

8. Impulsar d'Economia Cooperativa Social i Solidària

Desenvolupar mecanismes d'enfortiment de la xarxa actual d'iniciatives locals d'economia cooperativa social i solidària i desenvolupar formació a mida i l'acompanyament a joves i persones en situació d'atur de llarga duració per la seva autoocupació –en clau de cooperativa de serveis vinculats a la gestió de la infraestructura d'activitats a l'espai públic.

ECOLOGIA URBANA

9. Aconseguir nous espais públics i el replantejament d'alguns ja existents

Promoure la revisió i transformació d'espais públics per a que facilitin el seu ús veïnal i comunitari (activitats esportives, culturals, de lleure...) sempre des d'una perspectiva intercultural, de gènere i intergeneracional. Apropar-se i reconèixer els diferents usos de l'espai públic per part de les diferents comunitats i col·lectius i promoure el seu accés igualitari als espais i equipaments dels barris. Garantir la circulació d'informació, tenint en compte les desigualtats en l'accés a la informació i equipaments (indicacions multilingüe en els parcs infantils; incorporar la diversitat a les figures i jocs...).

11. Millorar la convivència a l'espai públic potenciant usos veïnals i comunitaris

Aconseguir que l'espai públic sigui un lloc de trobada i tingui un ús plural i diversificat, fent especial atenció als problemes sociosanitaris derivats d'alguns usos puntuals que generen impactes negatius com l'oci nocturn o el consum de drogues a la via pública.

» 4. Projectes motor

Els projectes motors són aquells projectes transversals en què conflueixen tots els àmbits d'intervenció del Pla de Barris (Educació, Drets Socials, Economia i Medi urbà). Són projectes temàtics que vertebrin i articulen totes les propostes i accions entorn un eix conductor del propi del barri.

4.1. VIURE AL BARRI: dret a l'habitatge digne i assequible

Aquest projecte motor vetlla per aconseguir l'objectiu que els **veïns i veïnes es puguin quedar a viure als seus barris en condicions dignes**. Aquest objectiu s'afronta de manera transversal, per treballar-ho com una oportunitat per a reforçar i potenciar l'acompanyament a les famílies en situacions més vulnerables, les millores en la convivència i les relacions de proximitat, i les intervencions de dignificació dels habitatges, entre d'altres. Aquest projecte motor ha de vetllar per a que la dignitat habitacional i la qualitat de vida no suposi una expulsió del veïnat per ser substituït per altres de rendes més altes.

En aquesta direcció es planteja una línia de dignificació dels habitatges amb un sistema d'**ajudes de rehabilitació per cohesió social** per atendre les finques d'alta complexitat fent especial atenció a la inclusió de **clàusules anti-gentrificació** que evitin efectes no desitjats com per exemple la pujada al preu del lloguer a les finques un cop rehabilitades. Aquestes ajudes per la dignificació dels immobles aniran reforçades d'un acompanyament continuat al veïnat i tindran especialment en compte no suposar una càrrega extra a les unitats familiars en situacions de major vulnerabilitat.

La possibilitat de viure al barri passa també per augmentar la possibilitat de sostre públic als barris, objectiu que es persegueix amb actuacions com la rehabilitació de l'antiga casa-fàbrica de Can Seixanta, que comportarà un **augment d'habitatge públic**. Alhora, s'estudiaran i exploraran altres solucions per assolir aquest objectiu com poden ser el canvi d'ús d'oficines municipals en planta pis a planta baixa per recuperar habitatges, o la cerca d'espais d'oportunitat edificables en condicions d'excepcionalitat en un context d'emergència com l'actual.

Aquest projecte motor està directament relacionat amb el programa de **foment de les relacions de proximitat i veïnatge**, tant en l'espai públic com a els àmbits domèstics comuns com escales o entrades, un reforç en la línia de la mediació per resolució de conflictes i l'acompanyament a situacions de vulnerabilitat. També serà una oportunitat per a reforçar el treball conjunt entre els diferents serveis de l'Administració i el veïnat per aconseguir **ampliar el coneixements dels drets i eines** disponibles davant la detecció de males pràctiques, casos de *mobbing*, gent aïllada o necessitats de mediació en conflictes de convivència.

4.2. PORT(a) VEÏNAL: guanyem espai públic veïnal

La utilització de l'espai públic per a realitzar activitats necessàries per a la vida quotidiana de totes les franges d'edat no és un luxe, és un dret. Zones de jocs infantils, espais d'esbarjo juvenil, pistes esportives o zones de descans i relació agradables són activitats que cal poder realitzar en condicions agradables a la via pública per desenvolupar hàbits de vida saludable i millorar la qualitat de vida en general. Aquest projecte motor proposa repensar usos i dinàmiques de l'espai públic actual de Ciutat Vella, tot sovint monopolitzat pel turisme i les seves dinàmiques associades, per tal de potenciar la seva "veïnificació"; és a dir, els seus usos veïnals i comunitaris. A Ciutat Vella, i molt especialment al Gòtic sud, la manca d'espai públic i la saturació de l'espai existent és un element que contribueix a augmentar les desigualtats i dificulta la realització d'activitats quotidianes com són l'esport, el joc infantil, l'estada i relació de famílies i gent gran, etcètera.

Amb aquest projecte motor es milloraran les condicions per a la reapropiació de l'espai públic per a activitats quotidianes, el qual tindrà repercussions molt positives en diversos camps com el de la salut tant física com mental, la reducció de l'aïllament, la convivència, el sentiment de pertinença al barri o la qualitat de les relacions veïnals.

Per una banda, i arran de la preocupació i voluntat del **Port de Barcelona** per a convertir-se cada cop més en un agent proper a la ciutadania i poder explicar millor als veïns i veïnes quin és l'important rol que juga a la nostra ciutat, es proposa **dinamitzar amb activitat veïnal la zona del Passeig de Colom i el Moll Bosch i Alsina**, millorant els seus accessos des del barri Gòtic i situant-hi nous usos de caràcter local i quotidià.

Aquesta proposta és una oportunitat clau per aconseguir el doble objectiu que el Port sigui més proper i amable a la ciutadania i alhora oferir un nou espai públic de qualitat als veïns i veïnes de Ciutat Vella i en general de Barcelona.

Per altra banda, també es planteja repensar i redissenyar altres espais del Raval i el Gòtic. amb el mateix objectiu de potenciar els seus usos veïnals en clau de proximitat i vida quotidiana: els jardins de **Voltes d'en Cirés**, la **plaça de Sant Miquel**, la **Plaça Duc de Medinaceli** o l'entorn **Rambla del Raval-Vázquez Montalban-Salvador Seguí** (tal i com preveia ja la Mesura de govern presentada al plenari de desembre de 2016). La mirada que guiarà la veïnificació d'aquests espais ha de ser molt àmplia i ha d'aconseguir implicar al màxim possible totes els agents implicats en la construcció de vida comunitària.

Aquest projecte motor té una **mirada clarament intercultural i de gènere** per a generar dinàmiques i espais públics inclusius i compartits per tots els col·lectius que hi conviuen als barris. Alhora pot suposar una oportunitat de potenciació de l'**ocupació per col·lectius del barri** com joves o persones aturades de llarga duració que es formin i s'apoderin en la gestió d'infraestructures necessàries per a la realització d'aquestes activitats veïnals o d'altres que es produeixen a l'espai públic.

4.3. CAN SEIXANTA I EL BORSÍ: equipaments de base veïnal

Aquest projecte motor pivota al voltant de la necessitat de **potenciar les relacions comunitàries entorn a la cultura i de la convivència** com a eix vertebrador de cohesió social. Cal crear espais i dinàmiques d'enfortiment de les xarxes veïnals i els col·lectius que tenen una clara visió comunitària i de defensa de drets bàsics

La centralitat dels barris, la gran pressió turística a l'espai públic i l'àmbit immobiliari i les condicions d'habitabilitat dels propis edificis fan que en la pèrdua de població dels darrers anys suposa també una pèrdua de xarxa social i comunitària amb repercussions negatives en molts àmbits de la vida quotidiana.

Es fomenta doncs **l'enfortiment de la trama social i veïnal** mitjançant l'impuls d'un nou equipament central al barri del Gòtic com és el Borsí i la rehabilitació i potenciació del complex de Can Seixanta al Raval sud, tots dos com a centres d'activitat d'impacte veïnal i de base comunitària. En tant que rehabilitació d'una antiga cas-fàbrica, Can Seixanta proporciona l'oportunitat de guanyar un **nou equipament i sostre d'habitatge públic i assequible**. Tots dos pols aporten l'oportunitat de crear nous espais inclusius que enforteixin la trama social mitjançant iniciatives existents o noves que treballin la cultura i els drets socials com a valor de transformació social i cohesió social amb una especial atenció al joves i joves dels barris del Districte.

Aquest projecte motor ahora es treballarà per vincular-lo amb les línies d'ocupació del propi Pla de Barris i potenciar la **rehabilitació comunitària**, generant ocupació, amb orientació i formació prèvia, vinculada a la rehabilitació d'habitatges per part de col·lectius en risc d'exclusió social i joves. Cal tenir present la capacitat d'irradiació d'activitat de proximitat d'aquests dos pols d'activitat cap a l'espai públic i ahora atendre a la línia del Pla de Barris d'enfortiment de l'economia social i solidaria vinculada a **la gestió d'activitat i infraestructures necessàries per les activitats de caràcter veïnal i comunitari** especialment a l'espai públic.

» 5. Propostes i accions

En aquest apartat s'entra en major detall en les actuacions previstes per a cada un dels àmbits temàtics d'intervenció.

DRETS SOCIALS

En aquest àmbit es proposa treballar pel dret dels veïns i les veïnes a quedar-se a viure al seus barris en condicions dignes i assequibles i poder desenvolupar una vida sana i rica comunitàriament.

1. Dignificar les condicions de vida domèstica dels veïns i les veïnes

Afavorir mecanismes per la dignificació dels espais domèstics privats (habitatge) i comuns (escales, entrades) amb iniciatives que ajudin a garantir aspectes clau per la qualitat de vida com poden ser la convivència, la bona conservació de l'habitatge o el dret al descans. Mecanismes que han de tenir molt en compte la pressió i perjudicis que provoca a la vida local el turisme i l'especulació.

Accions:

- **Ajudes a la rehabilitació de cohesió social:** creació de noves línies de subvenció coordinades amb altres existents per fer especial atenció a les situacions de finques de màxima complexitat fent especial atenció als casos de vulnerabilitat potenciant la figura de la subvenció de cohesió social i l'acompanyament integral. Disseny de clàusules *anti-gentrificació* que evitin que la rehabilitació per dignificar les condicions de l'immoble provoqui la substitució dels seus inquilins.
- **Mesures específiques anti-soroll:** ajudes a mesures per mitigar el malestar a l'àmbit domèstic derivat de l'excés de soroll diürn i nocturn amb subvencions per exemple per la substitució d'elements de tancaments com finestres.
- **Bonveïnatge proactiu:** programes de potenciació de dinàmiques veïnals positives als espais domèstics privats (habitatges) i privats-comuns (escales, entrades) per la millora de la convivència, suport a les comunitats, antena de detecció de situacions d'aïllament, segregació, males praxis immobiliàries, etc fent especial èmfasi a finques complexes com per exemple les detectades a carrer de l'Om o Nou de la Rambla.
- **Estudis d'habitabilitats vulnerables:** suport als estudis de vulnerabilitat habitacional relacionat a la situació de les persones que viuen a pensions o en habitatges de relloguer, i a la situació i viabilitat d'aquests allotjaments per proposar i testejar iniciatives de suport.

2. Augmentar el sostre d'habitatge públic o assequible i estudiar noves formules per afrontar situacions d'emergència habitacional.

Treballar pel dret de la població a viure al seu barri augmentant en la mesura de les possibilitats el sostre públic i estudiant totes les possibilitats de donar altres respostes a situacions d'emergència habitacional.

Accions:

- **Habitatge públic a Can Seixanta:** augment del nombre d'habitatges de caràcter públic i assequible amb l'operació de rehabilitació de l'antiga casa-fàbrica de Can Seixanta.
- **Estudiar canvis d'ús d'oficines municipals a habitatge:** analitzar les possibilitats de reubicació d'alguns serveis municipals que actualment es ressolen a plantes pis i ressituar-los a planta baixa per tal de poder plantejar el canvi d'ús i guanyar habitatges, i dissenyar una prova pilot de canvi d'ús.
- **Buits urbans:** analitzar les possibilitats urbanístiques existents als dos barris per plantejar la creació d'habitatge públic per donar resposta a diferents tipus d'emergència habitacional.

3. Millorar la qualitat de la xarxa veïnal i comunitària

Enfortir les relacions veïnals i comunitàries per tal de millorar la qualitat de vida de les persones i la capacitat de gaudir i defensar els drets personals i col·lectius.

Accions:

- **Rehabilitació de Can Seixanta:** rehabilitació d'aquesta antiga casa fàbrica com a nous habitatges públics i equipament d'activitats d'abast veïnal amb usos existents i nous amb especial atenció als joves i entitats que fomentin la cultura com a eina de transformació i cohesió social. Projecte per explorar la capacitat de fer formació vinculada a la possible rehabilitació comunitària de l'edifici vinculada a formació prèvia al territori.
- **Potenciació del Borsí:** suport en el procés d'activació del Borsí com a nou equipament cultural de proximitat i espai de potenciació de la vida veïnal i les seves xarxes de relació.
- **Veïnat per l'acció comunitària:** potenciació de programes que potenciïn el veïnat que realitza tasques comunitàries enfocades a la millora de la convivència, enfortiment de les xarxes veïnals i dinamització comunitària de l'entorn veïnal, activació del veïnat en la seva participació a activitat a l'espai públic, etc...
- **Potenciar comunitats diverses:** programes i projectes per afavorir el coneixement i reconeixement mutu entre les comunitats i col·lectius existents als barris fent especial èmfasi en les d'origen cultural divers i la seva interrelació amb objectius comuns de millora de la relació veïnal i comunitària.

4. Millorar la salut des de la seva vessant comunitària

En el marc del Projecte de Salut Comunitària del Raval¹² i del desplegament del programa Salut als Barris al Gòtic¹³, es proposa treballar amb una visió àmplia de la salut més enllà de les malalties, entesa com a qualitat de vida individual i col·lectiva, incloent aspectes com el confort, l'autoestima i sentiment de pertinença a un lloc, el poder exercir hàbits saludables, el dret a poder establir relacions significatives i a la convivència, etcètera.

Accions:

- **Salut Comunitària**, continuar amb el suport a les línies de treball i accions en salut comunitària al Raval i al barri Gòtic, incidint en qüestions com l'envelliment saludable, la salut mental, la prevenció de l'aïllament per motiu d'edat o d'origen cultural divers –especialment en dones-, la prevenció del consum de drogues i de malalties de transmissió sexual, la millora d'habilitats parentals i hàbits saludables d'alimentació i activitat física, entre d'altres. Es farà especial èmfasi en la participació ciutadana als processos de salut comunitària i especialment per part de col·lectius d'origen cultural divers, per exemple mitjançant la incorporació de noves figures de contextos culturals diversos al procés de salut comunitària al Raval per afavorir la participació ciutadana inclusiva tenint present la perspectiva interseccional i de gènere al llarg del cicle vital.
- **Sabers de comunitats**, promoure projectes de reconeixement i visibilització dels coneixements i sabers de comunitats de diversos contextos culturals en l'àmbit de la salut i vetllar per la seva permeabilitat amb els professionals i serveis d'aquest àmbit.
- **Punts Higienics i de Salut Urbana:** impuls i desplegament en planta baixa d'unitats de servei proactiu entorn al dret a la higiene urbana amb funcions de serveis, pedagògiques i preventives

¹² Programa d'Intervenció Comunitària Intercultural (PICI), iniciat el 2011.

¹³ Iniciat al 2016.

EDUCACIÓ

En aquest àmbit es farà èmfasi en la importància i el reforç de l'educació; tan la reglada, millorant l'atenció global dels infants i les seves famílies als centres escolars, com la no reglada, potenciant l'educació en el lleure i la cultura com a eina de treball comunitari fomentant el coneixement i reconeixement de la diversitat cultural en les seves diferents expressions dins l'àmbit educatiu.

5. Suport als centres educatius per avançar cap al model d'escoles enriquides

Assegurar l'atenció global dels infants i les seves famílies en els centres escolars públics dels barris, facilitant el treball conjunt i la mirada comuna entre els professionals de l'àmbit educatiu, social i de salut.

Accions:

- **Escoles Enriquides:** Suport en el marc de l'educació reglada a les accions proposades pel CEB/IMEB per avançar cap al model d'escoles enriquides, amb una dotació extraordinària de professionals de l'àmbit psicosocial als centres.

6. Potenciació de projectes culturals i d'educació en el lleure i comunitària

Aposta per l'educació no reglada promoguda pel teixit professional i associatiu del territori per potenciar des d'una mirada intercultural, de gènere i intergeneracional, la vessant comunitària de la cultura i el lleure i la implicació dels infants, joves, famílies, centres i entitats en l'apropiació de l'espai públic per desenvolupar aquestes activitats i aprofitament de recursos existents (patis, aules, etcètera).

Accions:

- **Programes de relació famílies-escoles:** Treball conjunt amb el procés de "Educació Comunitària" i desplegament entre d'altres d'accions específiques per reforçar la relació de les famílies amb els centres educatius i els sabers que es poden transmetre entre sí. Per exemple, promovent la diversitat lingüística: fomentant l'aprenentatge de les llengües minoritzades.
- **Redisseny d'espais relació famílies-escoles:** Redisseny participat entre famílies, joves i centres educatius dels espais d'entrada als centres educatius com a "avant-sala de l'escola" per afavorir més i millor interrelació famílies-centres. Plantejar amb els centres i les famílies camins escolars innovadors adaptats a les necessitats i especificitats urbanes i socials dels barris.
- **Cultura i cohesió social:** Impulsar projectes amb el teixit professional i associatiu del territori que treballin l'educació, la cultura i l'acompanyament des de la lògica comunitària amb especial mirada intercultural, intergeneracional i de gènere i una atenció especial a aquells de caire educatiu i d'acompanyament fora d'hores lectives i caps de setmana.

ACTIVITAT ECONÒMICA

En aquest àmbit s'aposta per la potenciació de l'activitat econòmica de proximitat amb mirada especial a l'economia cooperativa, social i solidària per afavorir la diversitat comercial i l'activitat relacionada amb les necessitats veïnals i la vida quotidiana.

7. Foment de l'activitat econòmica vinculada a les necessitats del veïnat en el marc del PDE Pla de Desenvolupament Econòmic de Districte

Fomentar l'activitat econòmica en planta baixa i dinamitzar nova activitat per potenciar la diversitat comercial amb activitats considerades prioritàries per la vida quotidiana atenent a les especificitats del territori i els seus col·lectius majoritaris.

Accions:

- **Activació econòmica en planta baixa:** Reforç en la compra i gestió de locals en planta baixa per ser destinats al desenvolupament d'activitat econòmica relacionada amb les necessitats veïnals i el sectors prioritàris indicats al Pla de Desenvolupament Econòmic de Ciutat Vella. Aquesta activació econòmica ha de vetllar per equilibrar el monocultiu comercial i d'activitat centrat en la restauració, l'oci i el turisme així com la manca d'espais per a noves activitats econòmiques i la manca de determinats béns i serveis necessaris per a la vida quotidiana.
- **Programa d'Activació Econòmica de projectes diversos impulsats per persones de col·lectius vulnerables.** Programa d'atenció a les propostes i potencialitats de persones de persones de col·lectius vulnerables per tal d'engegar projectes d'emprenedoria i/o de gestió o diversificació empresarial, mitjançant l'assessorament i l'acompanyament en diverses llengües.

8. Impuls de l'Economia Cooperativa Social i Solidària

Impuls de l'Economia Cooperativa Social i Solidària reforçant iniciatives existents i generant oportunitats d'ocupació en aquesta lògica aprofitant les característiques dels propis barris.

Accions:

- **Reforç de la prospecció, dinamització i comercialització** dels projectes existents al Raval Sud i Gòtic Sud d'Economia Cooperativa Social i Solidària.
- **Formació a mida i acompanyament** a joves i aturats de llarga duració per la formació d'una cooperativa de serveis per la dinamització i gestió de la infraestructura d'activitats a l'espai públic.

ECOLOGIA URBANA

La línia vertebradora d'aquest Pla de Barris pel que fa a l'espai públic es potenciar dinàmiques veïnals i comunitàries i repensar alguns espais públics per tal d'afavorir les activitats de caràcter veïnal de vida quotidiana, equilibrant els usos generalment vinculats al turisme que predominen a la via pública amb una mirada especial intergeneracional, intercultural i de gènere.

9. Guanyar nous espais públics d'ús veïnal i quotidià

Potenciar l'ús d'espais actualment infrautilitzats pels veïns per desenvolupar les seves activitats necessàries de caràcter quotidià per un bon creixement personal i col·lectiu com poden ser l'activitat física, activitats de trobada i estada o espais recreatius i d'oci veïnal.

Accions:

- **Port(a) Veïnal:** dinamitzar amb activitat veïnal la zona del Passeig de Colom i el Moll Bosch i Alsina, millorant les seves connexions des del barri Gòtic mitjançant els accessos naturals de la Rambla i la Plaça Antonio Lopez i potenciant el nou accés per la plaça Duc de Medinaceli.

10. Repensar els espais públics existents per afavorir les seves dinàmiques d'ús i vivència veïnal.

Repensar col·lectivament els usos i dinàmiques actuals dels espais públics existents als barris que tenen una clara descompensació entre l'ús turístic i el veïnal, per potenciar el segons i noves dinàmiques vinculades a la vida quotidiana.

Accions:

- **Rambla del Raval, Plaça Vázquez Montalban i Salvador Seguí:** Redisseny d'espais i usos d'aquests tres àmbits per diversificar els seus usos i potenciar els de caire veïnal i de vida quotidiana com els jocs infantils, espais d'activitat física o esportiva, d'estada agradable, de trobada i convivència.
- **Jardins de Voltes d'en Cirés:** Intervenció transversal a l'àmbit dels Jardins de Voltes d'en Cirés per repensar el seu disseny i dinàmiques de circulació, estada i ús i la relació amb els equipaments i serveis immediats per la seva potenciació com a espai d'ús inclusiu i veïnal.
- **Plaça Sant Miquel:** Reurbanització d'aquest espai públic per ampliar els usos veïnals de la plaça ampliant els jocs infantils i espais de trobada intergeneracionals i estudiant la reubicació de serveis i elements com els aparcaments de vehicles i bicicletes.

11. Intervencions per afavorir dinàmiques de veïnificació de l'espai públic.

Detectar oportunitats i desplegament d'accions concretes per afavorir l'ús i les dinàmiques veïnals als espais públics existents mitjançant una nova mirada de necessitats i possibilitats. Aportarà l'oportunitat de fer una mirada a la ciutat amb ulls de col·lectius diversos i franges

d'edat específiques com els infants i joves o la gent gran així com de potenciar la mirada de gènere. Aquí serà important concebre l'espai públic com a lloc comú en les seves dinàmiques tant diürnes com nocturnes.

Accions:

- **Intervencions veïnificadores:** intervencions físiques localitzades sobre elements de l'espai públic (mobiliari, serveis, senyalització...) amb una mirada veïnal per fomentar l'equilibri d'usos i potenciar hàbits de vida veïnal saludable i la millora de la convivència a diversos espais com per exemple l'àmbit de la plaça de Traginers entre d'altres. Oportunitat de plantejar circuits especials de caràcter veïnal i comunitària com són els camins escolars o les vies de passeig agradable per la gent gran.
- **Dinamització veïnal a l'espai públic:** Accions i iniciatives concretes per afavorir l'ús veïnal de l'espai públic i l'apoderament dels veïns i veïnes, amb una especial atenció a les diversitats culturals, envers l'apropiació de l'espai públic i la potenciació de les seves dinàmiques en clau de satisfacció de necessitats quotidianes, de convivència i qualitat de vida.

» 6. Pressupost

El pressupost previst per al Pla de Barris de Raval Sud i Gòtic sud és de 15,3 milions €, dels quals 12,5 M € es destinaran a inversió en equipaments comunitaris o millora de l'espai públic i habitatge, i 2,8 M € a programes socials, educatius, de salut, culturals i esportius, de convivència o de dinamització econòmica.

A aquesta quantitat cal afegir-hi un total de 7,5 M € d'inversió induïda accessòria. El total previst, per tant, arriba a 22,8 M €.

» 7. Implicació ciutadana

Participació, Coproducció i Acció Comunitària

Una de les línies estratègiques del programa del Pla de Barris de Raval Sud i Gòtic Sud és l'apoderament veïnal, com un dels elements que pot contribuir a la millora del barri i a la reducció de les desigualtats. La implicació dels veïns i veïnes, així com del teixit associatiu o els agents i serveis del barri en la transformació de l'àmbit local és indispensable per a l'èxit del programa i ha de respondre a una nova lògica relacional que inclogui la participació, la coproducció i l'acció comunitària.

» 8.1. Elaboració participada del Pla de Barris de Raval Sud i Gòtic Sud

La participació ciutadana és present en tota l'execució del projecte, però de forma especial durant el període d'elaboració.

Els consells de barri de Raval (13/12/2016) i Gòtic (19/12/2016) van ser el punt de partida per a la participació ciutadana, en aquests es va presentar el pla de barris i els primers elements de diagnosi que destacaven del barri i els àmbits d'actuació.

La redacció del Pla es va començar a treballar partir d'una diagnosi compartida, creada amb les aportacions i estudis tècnics dels Districtes i de les àrees municipals, així com de les propostes recollides en el procés del PAM/PAD i de trobades amb entitats del barri.

El passat 25 de gener al Museu Marítim es va realitzar una sessió oberta a veïnat i entitats en la que es van presentar les primeres línies de treball i es va fer un treball en grup per tal de generar propostes i actuacions concretes. A la sessió van assistir unes 120 persones. La sessió tenia per objecte presentar les línies de treball, recollir propostes d'actuacions i fer un llistat dels agents necessaris per a dur-les a terme.

Un cop fet el buidat de la sessió participativa, s'han valorat les aportacions, es van incorporar al Pla de Barris les que eren viables, es van derivar les propostes que podien ser competència del Districte i es van descartar les que depenien d'altres organismes o eren inviables tècnicament.

Posteriorment s'han dut a terme sessions de treball amb els següents grups:

- 22 de Febrer. Fundació Tot Raval.
- 28 de Febrer. Xarxa Laboral del Gòtic.
- 28 de Febrer. Teixit veïnal del Raval.
- 2 de Març. Xarxa Laboral del Raval
- 2 de Març. Teixit veïnal del Gòtic.
- 3 de març. Entitats infantils del Gòtic.

El retorn dels tallers es realitzarà al barri conjuntament amb la presentació del document final del Pla de Barris, durant el mes d'abril.

» 8.2. L'execució col·lectiva: Participació, coproducció i acció comunitària

L'execució del pla de barris es vol fer de forma participada. Per això es tenen en compte les següents premisses:

- »Treball amb els serveis del barri.
- »Potenciar i articular les experiències ja existents.
- »Enfortiment del teixit associatiu.
- »Treball amb col·lectius.
- »Treballar per projectes.

Per tal d'implicar a la ciutadania en el Pla de barris existiran tres nivells de participació:

El **Grup impulsor del Pla de barris**. És l'òrgan de seguiment del Pla, que té per objecte fer el seguiment del conjunts dels projectes i vetllar pel desplegament global del pla. Està format per aquelles entitats sorgides de l'acord del Consell de Barri.

Grups de treball. Es configuraran els grups de treball específics a partir de les diferents propostes d'actuació, amb l'objectiu de dissenyar i planificar les actuacions i accions concretes. En els grups de treball es preveu la incorporació d'aquells altres agents, entitats o associacions que tinguin a veure amb l'àmbit corresponent.

Processos concrets. Són aquells processos que es duen a terme per projectes o accions concretes quan ja estan en la fase d'execució. En formen part els veïns i veïnes més directes o persones interessades. És creen i es dissolen un cop l'actuació ja està executada.

» 8. Organització i gestió

L'empresa municipal Foment de Ciutat, SA. gestiona la definició i l'execució dels plans, i coordina totes les accions dels Plans de Barris de la ciutat. Es fa des d'una lògica transversal, amb equips multidisciplinars amb professionals de tots els àmbits i amb equips específics als territoris. El Consell d'Administració de Foment de Ciutat esdevé l'òrgan de seguiment polític del Pla de Barris.

El Pla de barris de Raval Sud i Gòtic Sud té un cap de projecte que és el responsable de desenvolupar el conjunt de propostes i accions i es coordina amb la direcció del Districte. Tot i aquesta figura tècnica existeixen un seguit d'espais i òrgans de coordinació i seguiment a nivell de ciutat i a nivell de barri.

A nivell de Ciutat:

Per capitalitzar l'experiència, difondre i vetllar per la consecució dels objectius estratègics s'ha creat el **Consell Assessor del Pla de Barris**, format per persones expertes de diversos camps que aportaran coneixements i experiències imprescindibles per al positiu desenvolupament dels projectes.

A la vegada s'estableix un òrgan específic, el **Comitè Municipal de Pilotatge**, amb l'objectiu d'assolir la màxima transversalitat i integració de les actuacions del conjunt de tots els plans de barri a nivell de ciutat, crear sinèrgies entre departaments i ciutadania i aconseguir la màxima coordinació entre operadors municipals. Així es garantirà que el projecte del Pla de Barris esdevingui un veritable projecte de ciutat, on s'impliquin totes les estructures municipals a l'hora de mobilitzar recursos, accions i acords.

A nivell de Districte:

S'ha constituït la **Taula de Seguiment Tècnic**, format pel personal tècnic del conjunt d'àrees i departaments implicats en el desenvolupament del Pla de Barris de Raval Sud i Gòtic Sud, per tal de vetllar per la transversalitat del desplegament, coordinant tots els agents necessaris per a l'execució de les diferents actuacions.

També comptem amb el **Grup Impulsor del Pla de Barris de Raval Sud i Gòtic Sud**, al qual ens hem referit abans com a òrgan de seguiment i participació del Pla, que té per objecte fer el seguiment del conjunt dels projectes i vetllar pel desplegament global del pla. Està format per aquelles entitats sorgides de l'acord del Consell de Barri.

» 9. Avaluació i seguiment

L'avaluació dels plans de barris a nivell de ciutat estarà liderada pel Consell Assessor. Aquesta avaluació ha de permetre valorar el projecte en la seva globalitat, és a dir, qualitativa i quantitativament i en totes les fases del projecte. Ha de poder valorar el grau de definició del projecte, el grau d'implementació, els resultats i l'impacte d'aquests plans.

El seguiment de tots el Pla de Barris el fa el comitè de pilotatge, l'òrgan en el que estan representats les diferents àrees i districtes de l'Ajuntament.

Finalment, el Grup Impulsor del Pla de Barri de Raval sud i Gòtic Sud, que ha d'esdevenir el màxim òrgan de concertació i debat sobre l'execució del programa concret al barri.